

Zespół Szkół Ogólnokształcących w Strzelinie

REGULAMIN WYCIECZEK I INNYCH IMPREZ KRAJOZNAWCZO – TURYSTYCZNYCH

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z **dnia 25 maja 2018 roku** w sprawie warunków i sposobów organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2018 r. poz. 1055).

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z **dnia 10 października 2014 r.** w sprawie wzoru formularza listy podróżujących dla wycieczek w Unii Europejskiej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1476).

Ustawa z **dnia 7 września 1991 r.** o systemie oświaty (Dz. U. Nr 95, poz. 425 z późn. zm.)

Ustawa z **dnia 18 stycznia 1996 r.** o kulturze fizycznej (Dz. U. Nr 25, poz. 113 z późn. zm.)

Ustawa z **dnia 29 sierpnia 1997 r.** o usługach turystycznych (Dz. U. z 2001r. Nr 55, poz. 578).

Rozporządzenie Rady Ministrów z **dnia 6 maja 1997 r.** w sprawie określenia warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne (Dz. U. Nr 57, poz. 358).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z **dnia 8 listopada 2001 r.** w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. Nr 135, poz. 1516).

Rozporządzenie Rady Ministrów z **dnia 27 listopada 2001 r.** w sprawie uprawiania alpinizmu (Dz. U. Nr 145, poz. 1624).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z **dnia 19 lutego 1997 r.** zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. Nr 18, poz. 102).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z **dnia 12 września 2001 r.** w sprawie szczegółowych zasad i warunków działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej (Dz. U. Nr 101, poz. 1095).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z **dnia 31 grudnia 2002 r.** w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6 poz. 69).

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z **dnia 28 czerwca 2001 r.** w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek (Dz. U. Nr 72, poz. 752).

Podstawowe przepisy dotyczące organizacji wycieczek krajowych i zagranicznych

Postanowienia wstępne:

1. Organizowanie krajoznawstwa i turystyki odbywa się w następujących formach:
 - a) wycieczki przedmiotowe,
 - b) wycieczki krajoznawczo-turystyczne,
 - c) imprezy krajoznawczo-turystyczne,
 - d) imprezy turystyki kwalifikowanej i obozy wędrowne.
2. Udział uczniów niepełnoletnich w wycieczkach wymaga zgody ich rodziców/opiekunów prawnych oraz Dyrektora szkoły.
3. Wycieczkę lub imprezę przygotowuje się pod względem programowym i organizacyjnym, a następnie informuje się uczestników o podjętych ustaleniach, a w szczególności o: celu, trasie, harmonogramie i regulaminie.
4. Przy organizacji zajęć, imprez i wycieczek poza terenem szkoły lub placówki liczbę opiekunów oraz sposób zorganizowania opieki ustala się, uwzględniając wiek, stopień rozwoju psychofizycznego, stan zdrowia i ewentualną niepełnosprawność osób powierzonych opiece szkoły lub placówki, a także specyfikę zajęć, imprez i wycieczek oraz warunki, w jakich będą się one odbywać.
5. Opiekun wycieczki sprawdza stan liczbowy jej uczestników przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do punktu docelowego.
6. Niedopuszczalne jest realizowanie wycieczek podczas burzy, śnieżycy i gołoledzi.
7. Kierownikiem lub opiekunem uczniów biorących udział w wycieczce lub imprezie zagranicznej powinna być osoba znająca język obcy w stopniu umożliwiającym porozumienie się w kraju docelowym, jak również w krajach znajdujących się na trasie planowanej wycieczki lub imprezy.
8. Uczestnicy wycieczek lub imprez podlegają ubezpieczeniu od następstw nieszczęśliwych wypadków, a w przypadku wycieczki lub imprezy zagranicznej – ubezpieczeniu od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia.
9. Działalność szkoły w zakresie krajoznawstwa i turystyki, w tym koszty przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia kierowników i opiekunów wycieczki lub imprezy może być finansowana ze środków pozabudżetowych, a w szczególności:

- a) z odpłatności uczniów biorących udział w wycieczce lub imprezie,
- b) ze środków pochodzących z działalności samorządu uczniowskiego i organizacji młodzieżowych działających na terenie szkoły,
- c) ze środków wypracowanych przez uczniów,
- d) ze środków przekazanych przez Radę Rodziców, a także osoby fizyczne i prawne.

10. Szkoła w organizowaniu wycieczek może współdziałać ze stowarzyszeniami i innymi podmiotami, których przedmiotem działalności jest krajoznawstwo i turystyka.

Rozdział I.

§ 1

1. Organizowane przez szkołę wycieczki i imprezy krajoznawczo - turystyczne powinny mieć na celu w szczególności :

- a. poznawanie kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultur i historii,
- b. poszerzanie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturowego,
- c. wspomaganie rodziny i szkoły w procesie wychowania,
- d. upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży zasad ochrony środowiska naturalnego oraz wiedzy o składnikach i funkcjonowaniu rodzimego środowiska przyrodniczego, a także umiejętności korzystania z zasobów przyrody,
- e. upowszechnianie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej oraz podnoszenie sprawności fizycznej,
- f. poprawę stanu zdrowia uczniów pochodzących z terenów zagrożonych ekologicznie,
- g. upowszechnianie form aktywnego wypoczynku,
- h. przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, w szczególności w ramach profilaktyki uniwersalnej,
- i. poznawanie kultury i języka innych państw.

2. Wycieczki i imprezy mogą być organizowane w ramach zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych lub pozaszkolnych. Szkoła może organizować wycieczki w kraju jak i za granicą.

3. Wycieczki i imprezy mogą przyjąć następujące formy:

a. wycieczki przedmiotowe - inicjowane i organizowane przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów, zgodnie z programem nauczania, w ramach zajęć lekcyjnych lub pozalekcyjnych,

b. wycieczki turystyczno-krajoznawcze - odbywające się w terenie powszechnie uczęszczanym, nie wymagające od uczestników szczególnego przygotowania kondycyjnego i specjalistycznego,

c. imprezy krajoznawczo – turystyczne, takie jak biwaki, rajdy, turnieje itp.,

d. imprezy turystyki kwalifikowanej i obozy wędrowne, w których udział wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i specjalistycznego.

4. Organizacja wycieczek szkolnych i imprez wynika z rocznego planu pracy szkoły oraz, w przypadku wycieczek przedmiotowych, z nauczycielskich planów dydaktycznych.

5. Wycieczki i imprezy turystyczno – krajoznawcze powinny być organizowane w miarę możliwości w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych.

6. Ilekroć w dalszej części Regulaminu jest mowa o wycieczce należy przez to rozumieć także pozostałe formy turystyki i krajoznawstwa określone w punkcie 3.

Rozdział II.

§ 2

Organizacja wycieczek

1. Dyrektor szkoły wyznacza spośród osób organizujących wycieczkę kierownika wycieczki.
2. Osobą odpowiedzialną za organizację oraz za prawidłowy i bezpieczny przebieg wycieczki jest kierownik wycieczki.
3. Kierownik wycieczki najpóźniej na tydzień przed planowaną wycieczką informuje Dyrektora o jej założeniach organizacyjnych.
4. Kierownik wycieczki najpóźniej na 3 dni przed jej rozpoczęciem przedstawia Dyrektorowi kompletną dokumentację wycieczki do zatwierdzenia.
5. Dokumentacja wycieczki zawiera:
 - a. kartę wycieczki/wyjścia z jej harmonogramem i preliminarzem - załącznik nr 1,
 - b. listę uczestników,
 - c. pisemne zgody rodziców (w przypadku uczniów niepełnoletnich) – załącznik nr 2.
6. Kierownik przygotowuje dokumentację wymienioną w ust.5.
7. Zgodę na zorganizowanie wycieczki lub imprezy wyraża Dyrektor szkoły lub Wicedyrektor poprzez podpisanie karty wycieczki/wyjścia i listy uczestników. Podpisane dokumenty są przekazywane kierownikowi wycieczki, ten sporządza ich kopię. Oryginalne dokumenty pozostawia w szkole, kopię dokumentacji zabiera ze sobą, a po powrocie z wycieczki – pozostawia ją w swojej dokumentacji.
8. Nauczyciel organizujący klasowe lub grupowe wyjście poza teren szkoły, organizowane w ramach lekcji w celu realizacji programu nauczania, musi uzyskać na nie zgodę Dyrektora/Wicedyrektora składając kartę wycieczki/wyjścia oraz listę uczestników do akceptacji (podpisu) i odnotować wyjście w dzienniku elektronicznym. Wyjście grupy powinno zostać zapisane także w szkolnym „Rejestrze wyjść” (dokument prowadzony przez Wicedyrektora).
9. Przeprowadzenie wycieczki bez zatwierdzenia stanowi naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych.
10. Organizacja i program wycieczek powinny być dostosowane do wieku, zainteresowań, potrzeb uczniów i ich możliwości, stanu zdrowia, kondycji, sprawności fizycznej i umiejętności.
11. Uczniowie w stosunku do których istnieją przeciwwskazania lekarskie nie mogą brać udziału w wycieczkach.

12. Udział ucznia w wycieczce (z wyjątkiem przedmiotowych odbywających się w ramach zajęć lekcyjnych) wymaga każdorazowo pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego (załącznik nr 2). Zgodę na wyjścia w obrębie miasta w ramach realizacji podstawy programowej wyrażają rodzice jednorazowo składając podpisy w dzienniku wychowawcy lub na przygotowanym druku – załącznik nr 3.

13. Wycieczki zagraniczne organizowane są w oparciu o przepisy ustanowione przez Kuratorium Oświaty.

14. Zgodę na wycieczki i imprezy zagraniczne wydaje dyrektor szkoły po zawiadomieniu organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą.

15. W przypadku wycieczki organizowanej za granicą:

a. Dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i organ sprawujący nadzór pedagogiczny o organizowaniu takiej wycieczki, przekazując kartę wycieczki bez listy uczniów w terminach określonych przez te organy,

b. obowiązkiem szkoły jest zawarcie umowy ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia na rzecz osób biorących udział w wycieczce, o ile obowiązek zawarcia takiej umowy nie wynika z odrębnych przepisów,

c. kierownik wycieczki lub co najmniej jeden opiekun zna język obcy na poziomie umożliwiającym porozumiewanie się w krajach tranzytowych i kraju docelowym,

d. kierownik wycieczki zobowiązany jest do przygotowania listy podróżujących dla wycieczek w Unii Europejskiej, stanowiący załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 października 2014 r. w sprawie wzoru formularza listy podróżujących dla wycieczek w Unii europejskiej.

16. W razie gwałtownego załamania się warunków pogodowych należy wycieczkę odwołać.

17. Na wypadek zmiany warunków pogodowych wychowawca powinien mieć przygotowany program zastępczy wycieczki.

18. Przed wyruszeniem na wycieczkę kierownik wycieczki zobowiązany jest pouczyć jej uczestników o zasadach bezpieczeństwa, postanowieniach Statutu dotyczących obowiązków ucznia oraz o sposobie zachowania się w razie nieszczęśliwego wypadku.

Rozdział III.

§ 3

Podstawowe zasady bezpieczeństwa i opieki nad uczniami podczas wycieczek

1. Przy organizacji zajęć, imprez i wycieczek poza terenem szkoły lub placówki liczbę opiekunów oraz sposób zorganizowania opieki ustala Dyrektor szkoły uwzględniając wiek, stopień rozwoju psychofizycznego, stan zdrowia i ewentualną niepełnosprawność osób powierzonych opiece szkoły lub placówki, a także specyfikę zajęć, imprez i wycieczek oraz warunki w jakich będą się one odbywać, przy czym:

- a) w wycieczce pieszej w okolicach szkoły w obrębie miasta bierze udział minimum jeden opiekun na grupę uczniów;
- b) w wycieczce z wykorzystaniem środków transportu (autobus miejski, tramwaj, metro, autokar, pociąg) – 1 opiekun na 15 uczniów;
- c) w wycieczce górskiej – 1 opiekun na 10 uczniów.

2. Opiekę nad uczniami biorącymi udział w wycieczce sprawuje kierownik i opiekunowie grup. Opieka ta ma charakter ciągły.

3. Opiekunami powinni być nauczyciele. Dyrektor szkoły może wyrazić zgodę na wykonywanie obowiązków opiekuna przez inne osoby np. rodzica.

4. Każdą wycieczkę rozpoczyna się i kończy na terenie szkoły.

a. Wycieczki piesze po mieście:

- przed rozpoczęciem zwiedzania miasta kierownik wycieczki informuje uczniów o harmonogramie wycieczki i miejscu docelowym tak, aby w razie zagubienia się uczniowie mogli dotrzeć do miejsca zbiórki;
- kierownik wycieczki i opiekunowie prowadzą uczniów po ulicach, chodnikach i terenach publicznych zgodnie z przepisami ruchu drogowego;
- kierownik wycieczki powinien tak podzielić obowiązki, aby jedna z osób sprawujących opiekę znajdowała się na czele grupy i kierowała nią, a druga idąc na końcu zamykała ją, przy czym opiekun zamykający grupę nie może dopuścić, by któryś z uczniów pozostał za nim;
- kierownik wycieczki organizuje przechodzenie przez jezdnię w taki sposób, by cała grupa przekroczyła jezdnię jednocześnie.

b. Wycieczki autokarowe:

- kierownik wycieczki jest odpowiedzialny za umieszczenie w umowie z przewoźnikiem wymagań dotyczących stanu technicznego, potwierdzonego wynikiem badania technicznego przeprowadzonego na dzień przed wyjazdem przez stację kontroli pojazdów (OPCJONALNIE), oraz wyposażenia pojazdu (autokar musi obowiązkowo posiadać działające pasy bezpieczeństwa, sprawna klimatyzację);
- kierownik wycieczki autokarowej powiadamia Wydział/Sekcję Ruchu Drogowego Policji o planowanym wyjeździe, podając miejsce, datę i godzinę wyjazdu, prosi o kontrolę trzeźwości i dyspozycji fizycznej kierowcy oraz stany technicznego pojazdu;

- po przeprowadzonej policyjnej kontroli pojazdu, kierowca pojazdu otrzymuje protokół pokontrolny, który kierownik wycieczki zobowiązany jest sprawdzić;
- ilość uczestników wycieczki nie może przekraczać ilości miejsc siedzących w pojeździe;
- opiekunowie zajmują miejsca przy drzwiach oraz w środkowej części pojazdu;
- przejście wewnątrz autokaru musi być wolne;
- kierownik wycieczki przed wyruszeniem w trasę omawia z uczniami zasady bezpiecznego podróżowania;
- w czasie jazdy uczniom nie wolno spacerować po autokarze, siedzieć tyłem do kierunku jazdy, na oparciu, wyrzucać śmieci przez okna, wychylać się przez okna, itp;
- uczestnicy wycieczek mają obowiązek przestrzegać przepisów ruchu drogowego i wykonywać polecenia kierowcy autokaru;
- bagaż uczestników powinien być umieszczony w bagażniku lub na półkach;
- po każdej przerwie należy sprawdzić stan liczebny grupy;
- autokar musi być oznakowany zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie;
- uczniowie sprawiający trudności wychowawcze oraz źle znoszący jazdę siedzą przy opiekunach;
- kierownik wycieczki zobowiązany jest zabrać apteczkę pierwszej pomocy;
- w przypadku awarii pojazdu, kolizji, wypadku, powstania pożaru, opiekunowie powinni ewakuować uczestników wycieczki w bezpieczne miejsce;
- w razie potrzeby opiekunowie udzielają pierwszej pomocy przedlekarskiej;
- w razie konieczności należy wezwać służby ratunkowe korzystając z numeru – 112;
- o powstałej awarii pojazdu, kolizji, wypadku, pożarze, kierownik wycieczki lub opiekun, jeśli jest to możliwe, informuje Dyrektora szkoły;
- należy pamiętać, że jeden kierowca może prowadzić pojazd przez maksymalnie 9 godzin na dobę, z przerwami na odpoczynek, czas ten może zostać wydłużony do nie więcej niż 10 godzin, nie częściej niż 2 razy w tygodniu i zgodnie z tym wymogiem należy planować przejazd, wycieczkę.

c. Piesze wycieczki plenerowe (do lasu, do parku, na ognisko):

- kierownik wycieczki prowadzi jej uczestników przestrzegając obowiązujących przepisów prawa w tym zakresie;
- w lesie należy poruszać się po oznakowanych szlakach turystycznych lub po wyznaczonych ścieżkach;
- uczestnicy wycieczki powinni posiadać odpowiedni ubiór stosowny do pogody (długie spodnie, nieprzemakalne buty, kurtkę przeciwdeszczową);
- rozpalanie ognisk możliwe jest jedynie w miejscach specjalnie do tego wyznaczonych, z zachowaniem przepisów przeciwpożarowych.

5. Uczeń może samodzielnie wrócić do domu z miejsca innego niż teren szkoły tylko na pisemną prośbę rodziców/prawnych opiekunów.

Wycieczka w góry

§ 4

1. Wycieczki piesze na terenach górskich leżących na obszarach parków narodowych i rezerwatów przyrody, oraz leżących powyżej 1000 m.n.p.m. mogą prowadzić wyłącznie przewodnicy turystyki górskiej.
2. Liczebność grupy – 1 opiekun na 10 uczestników.
3. Odpowiedni ubiór – buty sznurowane, kurtka (ze względu na zmienność pogody w górach oraz spadek temperatury wraz ze wzrostem wysokości), rzeczy osobiste zabieramy w plecaku.
4. Na początku i końcu kolumny idzie osoba dorosła.
5. Uczestnicy wycieczki ustawieni są w ten sposób, że na początku (za przewodnikiem) ustawione są osoby słabsze kondycyjnie, a na końcu osoby najsilniejsze.
6. Na terenie Tatrzańskiego Parku Narodowego wycieczki prowadzą wyłącznie upoważnieni przewodnicy tatrzańscy.
7. Wyruszając w góry należy dokładnie zaplanować trasę, uwzględniając wiek, a także płeć uczestników – dla młodzieży w wieku 13-14 lat nie powinna przekraczać 12-13 km, tj. 4-5 godzin marszu wraz z odpoczynkami. Dla młodzieży starszej długość trasy może ulec wydłużeniu.
8. Podczas dłuższego postoju powinno się zdjąć plecak, nie siadać na gołej ziemi, plecy okryć ciepłym swetrem lub polarem.
9. Zasadniczo należy wędrować po turystycznych szlakach znakowanych, prowadzenie innymi drogami wymaga bardzo dobrej znajomości terenu, na terenie parków narodowych i rezerwatów chodzi się tylko po wyznaczonych szlakach.
10. W dni upalne i przy silnym nasłonecznieniu należy pamiętać o nakryciu głowy czapką lub chustką.
11. Nie można wędrować podczas burzy, nie wolno wtedy: chronić się pod wysokie, samotnie stojące drzewa, zatrzymywać się na szczytach wzniesień wystających ponad otoczenie, stawać obok słupów, opierać się o drzewa i skały; najlepiej jest wówczas usiąść w pozycji skulonej na plecaku, pojedynczo lub w grupach dwu – trzyosobowych i nakryć się nieprzemakalnym płaszczem.
12. Nie wolno wędrować po torach kolejowych: nawet na nieczynnych liniach pasażerskich może odbywać się ruch towarowy.
13. Zimą wędruje się zawsze przetartymi ścieżkami, tempo marszu powinno być mniejsze niż latem dostosowane do wieku i kondycji uczestników i warunków pogodowych; odpoczynek wskazany jest w postaci krótkich postojów, w czasie których nie wolno siadać.
14. Na wędrowkę należy wyruszyć rano, aby przed zmrokiem dojść do miejsca noclegu.

Wycieczka rowerowa

§ 5

1. Liczebność grupy – 2 opiekunów na grupę 10-13 uczniów (zgodnie z prawem o ruchu drogowym w kolumnie rowerów nie może jechać więcej niż 15 osób).
2. Wszyscy uczniowie muszą posiadać kartę rowerową.
3. Prowadzący wycieczkę jedzie na początku, za nim najslabsi w grupie, następnie pozostali uczniowie, drugi opiekun jedzie na końcu grupy.
4. Tempo jazdy powinno być dostosowane do możliwości najslabszego uczestnika.
5. Odstępy pomiędzy jadącymi nie mogą być większe niż 5 metrów.
6. Uczestnicy wycieczki jadą jeden za drugim (nie wolno jechać obok siebie), jak najbliżej prawej krawędzi drogi, zgodnie z przepisami ruchu drogowego.
7. Opiekun wycieczki posiada apteczkę pierwszej pomocy oraz narzędzia do ewentualnej naprawy rowerów, także zapasowe dętki i wentyle oraz pompkę.
8. Uczestnicy powinni posiadać ubiór odpowiedni do jazdy oraz kask ochronny na głowę.
9. Z boku tylnego bagażnika (z lewej strony) powinno być przymocowane tzw. ramię bezpieczeństwa ze światłem odblaskowym na końcu.
10. Przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdów oraz przybycia do punktu docelowego, opiekunowie powinni bezwzględnie sprawdzać stan liczbowy uczniów.
11. Przed wyruszeniem na wycieczkę należy pouczyć jej uczestników o zasadach bezpieczeństwa i sposobie zachowania się w razie nieszczęśliwego wypadku.
12. Podczas wycieczek należy bezwzględnie przestrzegać zasad bezpiecznego poruszania się po drogach.
13. Do przewozu młodzieży należy wykorzystywać tylko sprawne i dopuszczone do przewozu osób pojazdy.
14. Uczestnicy wycieczek powinni być objęci ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków.
15. W przypadku, gdy podczas trwania wycieczki miał miejsce wśród jego uczestników wypadek, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.

Wycieczka na basen lub nad zbiorniki wodne

§ 6

1. Jeżeli specyfika wycieczki tego wymaga, jej uczestników zaznajamia się z zasadami bezpiecznego przebywania nad wodą.
2. Osoby pozostające pod opieką szkoły lub placówki mogą pływać oraz kąpać się tylko w obrębie „kąpielisk” i „pływalni” w rozumieniu przepisów określających warunki bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne.
3. Nauka pływania może odbywać się tylko w miejscach specjalnie do tego celu wyznaczonych i przystosowanych.
4. Uczącym się pływać i kąpiącym się zapewnia się stały nadzór ratownika lub ratowników i ustawiczny nadzór opiekuna lub opiekunów ze strony szkoły bądź placówki.
5. Kajaki i łodzie, z których korzystają uczestnicy wycieczek wyposaża się w sprzęt ratunkowy.
6. Ze sprzętu pływającego korzystają jedynie osoby przeszkolone w zakresie jego obsługi oraz posługiwania się wyposażeniem ratunkowym.
7. Niedopuszczalne jest używanie łodzi i kajaków podczas silnych wiatrów.
8. Niedopuszczalne jest urządzenie ślizgawek i lodowisk na rzekach stawach, jeziorach i innych zbiornikach wodnych.
9. Wycieczki powinny rozpoczynać i kończyć się w wyznaczonym w harmonogramie wycieczki miejscu.
10. Uczestnika drastycznie nieprzygotowanego do wycieczki (np. ubranego tylko w sweter późną jesienią) powinno się odesłać do domu, powiadamiając o tym fakcie rodziców lub prawnych opiekunów.

Rozdział IV.

§ 7

Obowiązki kierownika wycieczki.

1. Opracowanie programu i harmonogramu wycieczki.
2. Terminowe przygotowanie i przedstawienie do zatwierdzenia dokumentacji wycieczki oraz jej terminowe rozliczenie z uczniami/rodzicami.
3. Zapoznanie uczniów, rodziców/opiekunów prawnych z programem, regulaminem, celami i trasą wycieczki oraz z zasadami bezpieczeństwa wszystkich jej uczestników.
4. Zapewnienie warunków do realizacji programu wycieczki oraz sprawowania nadzoru w tym zakresie.
5. Określenie zadań dla opiekunów w zakresie realizacji programu oraz zapewnienie opieki i bezpieczeństwa uczestnikom wycieczki.
6. Nadzorowanie zaopatrzenie uczestników w sprawny sprzęt i ekwipunek oraz apteczkę pierwszej pomocy.
7. Organizowanie transportu, wyżywienia i noclegów dla uczestników wycieczki.
8. Dokonywanie podziału zadań wśród uczestników.
9. Dysponowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki.
10. Dokonywanie podsumowania, oceny i rozliczenia finansowego wycieczki po jej zakończeniu.
11. Dowody finansowe będące podstawą rozliczenia wycieczki (rachunki, paragony, oświadczenia itp.) są przechowywane przez kierownika wycieczki do końca roku szkolnego.

Rozdział V.

§ 8

Obowiązki opiekuna.

1. Sprawowanie opieki nad powierzonymi uczniami.
2. Współdziałanie z kierownikiem w zakresie realizacji programu i harmonogramu wycieczki.
3. Sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem regulaminu przez uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa.
4. Nadzorowanie wykonywania zadań przydzielonych uczniom.
5. Wykonywanie innych zadań zleconych przez kierownika.
6. Opiekunowie potwierdzają własnoręcznym podpisem na karcie wycieczki przyjęcie odpowiedzialności za bezpieczeństwo powierzonych im uczniów.

Rozdział VI.

§ 9

Ramowy regulamin wycieczki i obowiązki jej uczestników

1. Uczestnikami wycieczki organizowanej przez szkołę są jej uczniowie, którzy dostarczają kierownikowi wycieczki pisemną zgodę od rodziców na udział w wycieczce.

a. Wychowawca klasy na początku roku szkolnego przypomina/zapoznaje uczniów z zasadami obowiązującymi na wycieczkach – regulamin zachowania się podczas wycieczki i zobowiązuje ich do przestrzegania go, co uczniowie potwierdzają własnoręcznym podpisem w dzienniku wychowawcy. Regulamin zachowania się podczas wycieczki obejmuje obowiązki wymienione poniżej:

Podczas wycieczki uczniowie są zobowiązani:

- zachowywać się w sposób zdyscyplinowany i kulturalny;
- stosować się do poleceń, zakazów i nakazów opiekunów i przewodników;
- nie oddalać się od grupy bez uprzedniego zgłoszenia opiekunowi i uzyskania od niego odpowiedniego zezwolenia;
- przestrzegać przepisów ruchu drogowego i zachowywać ostrożność na ulicach i w miejscach, w których może grozić jakiegokolwiek niebezpieczeństwo;
- uczestniczyć w zajęciach przewidzianych w programie wycieczki;
- pozostawiać po sobie czystość i porządek;
- kulturalnie odnosić się do wszystkich biorących udział w wycieczce oraz innych osób;
- traktować z należyтым respektem obiekty zabytkowe i eksponaty muzealne;
- nie niszczyć zieleni, nie płoszyć zwierząt;
- dbać o dobre imię własne i szkoły;
- wszystkie zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo uczestników zgłaszać opiekunom;
- w miejscach noclegowych postępować zgodnie z obowiązującym tam regulaminem;
- przestrzegać godzin ciszy nocnej;
- poinformować kierownika wycieczki o ewentualnych dolegliwościach.

2. Uczestników wycieczki obowiązuje odpowiedni strój uzależniony od charakteru wycieczki.

3. W czasie wycieczki obowiązują uczniów postanowienia Statutu Szkoły i przepisy bezpieczeństwa.

4. Uczestnik wycieczki musi mieć zawsze przy sobie legitymację szkolną.

5. Uczestnicy wycieczki powinni ściśle przestrzegać regulaminu wycieczki i realizować wszystkie polecenia kierownika i opiekunów wycieczki związane z jego realizacją.

6. Bez wiedzy kierownika lub opiekunów wycieczki nie wolno oddalać się od grupy pod żadnym pozorem, nawet w celu załatwienia pilnych potrzeb osobistych.

7. Należy ściśle przestrzegać zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym (przechodzenia przez jezdnię i poruszania się pieszo po drodze publicznej) i zachowywać ostrożność w miejscach, w których może grozić jakiegokolwiek niebezpieczeństwo.

8. W czasie jazdy autobusem:
 - nie wolno na przystanku stać blisko krawężnika;
 - nie wolno podbiegać do autobusu;
 - po wejściu natychmiast zakupić lub kasować bilet i go schować;
 - w czasie jazdy zachowywać się cicho.
9. W czasie jazdy pociągiem:
 - nie wolno wychylać się przez okno;
 - nie wolno stać blisko drzwi;
 - nie wolno bez potrzeby opuszczać przedziału;
 - udając się do toalety należy powiadomić o tym kierownika lub opiekuna wycieczki;
 - w przedziale należy zachowywać się kulturalnie, nie rozmawiać podniesionym głosem oraz nie śmiecić.
10. W przypadku wycieczki kilkudniowej nie wolno samowolnie opuszczać pomieszczeń zakwaterowania;
11. W miejscach biwaków i odpoczynków należy przestrzegać zasad kulturalnego zachowania oraz nie zaśmiecać tych miejsc.
12. Kategorycznie zabrania się kąpiele w jakimkolwiek zbiorniku lub cieku wodnym.
13. Zabrania się uczestnikom posiadania zapalek, zapalniczek oraz niebezpiecznych narzędzi.
14. Wszelkie decyzje o zmianie programu wycieczki podejmuje, po konsultacji z opiekunami wycieczki, kierownik wycieczki.
15. Obowiązuje zakaz palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz innych środków psychoaktywnych.
16. Niedopuszczalne jest samowolne oddalanie się od grupy.
17. Uczestników wycieczki obowiązuje punktualność.
18. W trakcie trwania wycieczki nie przewiduje się „czasu wolnego”, a uczniowie przebywają przez cały czas pod nadzorem opiekunów.
19. W czasie postoju autokaru na parkingu należy ściśle przestrzegać zaleceń kierownika wycieczki.
20. W przypadku wyjazdów na basen oraz podczas zwiedzania muzeów, parków krajobrazowych itp. uczestnicy wycieczki zobowiązani są do przestrzegania regulaminów tych obiektów.
22. W miejscu zakwaterowania należy przestrzegać regulaminu placówki.
23. W przypadku złego samopoczucia uczeń zgłasza się do kierownika wycieczki lub opiekuna .
24. W przypadku nieprzestrzegania regulaminu, będą wyciągane konsekwencje zgodnie ze Statutem szkoły.

Rozdział VII.

§ 10

Finansowanie wycieczek

1. Plan finansowy musi określać ogólny koszt wycieczki, koszt jednego uczestnika wycieczki oraz przewidywane koszty organizacyjne i programowe.
2. Wycieczki finansowane mogą być ze składek uczestników, środków komitetu rodzicielskiego zgromadzonych na koncie klasowym lub innych źródeł (ze środków pozyskanych od organizacji i stowarzyszeń wspierających oświatę oraz od sponsorów).
3. Rodzice uczniów biorących udział w wycieczce zobowiązani są do pokrycia związanych z nią kosztów, chyba, że udział w imprezie może być sfinansowany z innych źródeł.
4. Uczniowie/rodzica, którzy zadeklarowali udział w wycieczce, a następnie deklarację tę wycofali, zobowiązani są do pokrycia strat, jakie powstały z tego tytułu.
5. Kierownik wycieczki oraz opiekunowie nie ponoszą kosztów udziału w imprezie.
6. Kierownik wycieczki jest odpowiedzialny za terminowe regulowanie zobowiązań finansowych z nią związanych. O wszelkich opóźnieniach niezwłocznie informuje Dyrektora szkoły.

Rozdział VIII.

§ 11

Postanowienia końcowe

1. Uczniowie, którzy nie uczestniczą w wycieczce klasowej organizowanej w dniach zajęć szkolnych, mają obowiązek brać udział w zajęciach z klasą wskazana przez dyrektora. Listę tych uczniów kierownik wycieczki przekazuje wychowawcy danej klasy.
2. Kierownik wycieczki może zaproponować rodzicom dodatkowe ubezpieczenie jej uczestników oraz poinformować ich o konsekwencjach braku ubezpieczenia.
3. W razie wypadku uczestników wycieczki stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.
4. Wobec uczestników, którzy nie przestrzegają regulaminu i zasad przepisów bezpieczeństwa, będą wyciągnięte konsekwencje zgodnie z kryteriami ocen z zachowania zawartych w Statucie (Wewnętrzne Zasady Oceniania).
5. W przypadku naruszenia przez ucznia § 8 punkt 15 regulaminu zawiadamia się jego rodziców (prawnych opiekunów) oraz Dyrektora szkoły. Rodzice (prawni opiekunowie) zobowiązani są do natychmiastowego odebrania dziecka z wycieczki.
6. Za szkody wyrządzone w czasie wycieczki przez ucznia odpowiedzialność finansową ponoszą jego rodzice (prawni opiekunowie).
7. W sprawach nie uregulowanych niniejszym regulaminem stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu Pracy, Statutu Szkoły oraz rozporządzeń MEN w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny w szkołach i w sprawie zasad i warunków organizowania przez szkoły krajoznawstwa i turystyki.
8. Wszyscy opiekunowie oraz uczestnicy wycieczki zobowiązani są zapoznać się z regulaminem i harmonogramem wycieczki.
9. Klasowe lub grupowe wyjście uczniów poza teren szkoły, organizowane w ramach lekcji w celu realizacji programu nauczania nie stanowi wycieczki w rozumieniu niniejszego regulaminu. Nauczyciel organizujący takie wyjście, musi uzyskać na nie zgodę Dyrektora/Wicedyrektora. Wyjście należy odnotować w dzienniku lekcyjnym oraz „Rejestrze wyjść”.
10. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym Regulaminie zastosowanie mają inne przepisy stanowiące prawo.

Załączniki:

1. Karta wycieczki/wyjścia z harmonogramem.
2. Zgoda rodziców/opiekunów prawnych na udział dziecka w wycieczce/imprezie.
3. Zgoda rodziców/opiekunów prawnych na wyjścia dziecka podczas zajęć w obrębie miasta w celu realizacji podstawy programowej.

Opracował zespół w składzie:

Magdalena Kwiatkowska - Kłys
Daniel Drużkowski

Załącznik 1

KARTA WYCIECZKI / WYJŚCIA z harmonogramem i preliminarzem

Cel i założenia programowe wycieczki (imprezy)

.....

.....

.....

.....

Trasa wycieczki (imprezy)

.....

.....

.....

Termin ilość dni..... klasa/grupa

Liczba uczestników -

Kierownik (imię i nazwisko) -

Liczba opiekunów -

Środek lokomocji -

Nr telefonu kontaktowego podczas wycieczki.....

OŚWIADCZENIE

Zobowiązuję się do przestrzegania przepisów dotyczących zasad bezpieczeństwa na wycieczkach i imprezach dla dzieci i młodzieży.

Opiekunowie wycieczki
(imiona i nazwiska oraz podpisy)

1.....

2.....

3.....

4.....

Kierownik wycieczki (imprezy)

.....
/podpis/

Załącznik 2

**ZGODA RODZICÓW/OPIEKUNÓW NA UDZIAŁ DZIECKA W WYCIECZCE
/IMPREZIE/**

.....
/imię i nazwisko rodzica /opiekuna/

.....
/adres/

.....
/telefon/

OŚWIADCZENIE

Wyrażam zgodę na udział syna / córki
w wycieczce do

która odbędzie się w dniu / dniach.....
Oświadczam, że nie ma przeciwwskazań lekarskich, aby syn/córka uczestniczył/a
w wycieczce.

Inne istotne informacje, które rodzice/opiekunowie chcą przekazać organizatorowi
wycieczki.....

.....
.....

.....
/data/

.....
/podpis rodziców / opiekunów

Załącznik 3

Wyrażam zgodę na udział syna/córkiz klasy
w wycieczkach przedmiotowych organizowanych przez nauczycieli przedmiotu w ramach
realizacji podstawy programowej w obrębie miasta podczas zajęć lekcyjnych.

Oświadczam, że nie ma przeciwwskazań lekarskich, aby córka/syn uczestniczyła/ł
w wycieczce.

Istotne informacje, które rodzice/opiekunowie chcą przekazać organizatorowi wycieczki:

.....
.....
.....

.....
/data/

.....
podpis rodziców/opiekunów